گزارش

طرح آزمایشی وزارت کار به بهره‌برداری رسید

رونمایی از سامانه «کارورزی»

● **شرق:** رئیس کارگروه اشتغال ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی از راه‌اندازی سامانه ثبت‌نام کارورزی برای فارغ‌التحصیلان از شنبه آینده (۲۳ اردیبهشت‌ماه) خبر داد؛ این همان طرحی است که وزارت کار بیش از دو سال است که به شکل آزمایشی (پایلوت) بر آن کار می‌کند. کارشناسان حوزه‌های مختلف را به کمک گرفته و کار مطالعاتی روی آن را آغاز کرده است. این همان طرحی است که محمدباقر قالیباف، آن را به عاریت گرفته و با نام «سامانه ملی کارانه»، بدون مجوزهای لازم از آن رونمایی کرد. حالا به گفته وزیر کار این طرح چهار روز دیگر برای عموم رونمایی می‌شود.

علی ربیعی تأکید کرد: در فرماندهی ستاد اقتصاد مقاومتی، موضوع اشتغال در کشور به‌عنوان مسئله‌ای فراقوه‌ای که تحت تأثیر سیاست‌های پولی، مالی، سیاست‌های فقرزدایی و حتی سیاست‌های اجتماعی است، مورد بررسی قرار گرفت.او که در نشستی خبری، برنامه‌های اشتغال را که در نشست مشترک شورای‌عالی اشتغال و ستاد اقتصاد مقاومتی برگزار شده بود، تشریح می‌کرد، با اشاره به طرح کارورزی گفت: در این طرح از جویندگان کار فارغ‌التحصیل دانشگاهی ثبت‌نام می‌شود و ۱۰ هزار میلیارد ریال (هزار میلیارد تومان) برای اجرای آن در نظر گرفته شده است.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی تأکید کرد: در این طرح به فرد پول داده نمی‌شود، بلکه به کارفرمایان برای به‌کارگیری جویندگان کار دانش‌آموخته یارانه داده می‌شود. او با بیان اینکه سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بر اجرای درست طرح آموزش کارورزی نظارت می‌کند، گفت: روند پیچیدگی اشتغال از دو تا سه سال پیش در کشور شروع شده است و در سال‌های آتی نیز با آن مواجه خواهیم بود.

این عضو کابینه تدبیر و امید با اشاره به نام‌گذاری هوشمندانه مقام معظم رهبری برای سال ۱۳۹۶ به‌عنوان سال اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال گفت: تا زمانی که نتوانیم در سمت عرضه و تقاضای اشتغال تعادل ایجاد کنیم، نمی‌توانیم وضعیت بازار کار را متعادل کنیم. رئیس کارگروه اشتغال ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی با بیان اینکه در سال تاریخی و دوره تاریخی خاصی به‌لحاظ وضعیت اشتغال به‌سر می‌بریم، گفت: ویژگی دوره کنونی پدیده رشد بدون اشتغال است. در دوره‌ای به‌سر می‌بریم که رشد بر ایجاد اشتغال انبوه تاثیری ندارد.به گفته ربیعی، برای تحقق رشد هشت‌درصدی که در برنامه ششم توسعه پیش‌بینی شده است، به ۸۰۰ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری نیاز داریم. این پول باید از طریق بانک‌ها، سرمایه‌گذاری خارجی، صندوق توسعه ملی و سایر موارد تأمین شود.وزیر تعاون ادامه داد: در انتظار رشد بالای اشتغال نیستیم، برنامه‌هایی که تاکنون داشتیم تأثیری روی رشد نداشت و این برنامه‌ها در درازمدت نتوانست باعث بهبود وضعیت زندگی مردم شود.ربیعی گفت: همچنین در سمت عرضه نیروی کار نقطه‌عطفی در این سال‌ها اتفاق افتاده است، متولدان دهه ۱۳۶۰ (۹ میلیون نفر) که در دهه ۱۳۸۰ وارد بازار کار شده‌اند تاکنون پاسخ مناسبی برای آنها نداشتیم.وی از رشد بالای دانشجویان در مقطع تحصیلات تکمیلی خبر داد و گفت: به دلیل نبود شغل و فعال‌نبودن بازار کار، بسیاری از دانشجویان به سوی تحصیلات تکمیلی رفتند.او تعداد ورودی‌های بازار کار را سالانه ۸۰۰ هزار نفر عنوان کرد و گفت: این نیروها به دلیل دانش‌آموختگی انتظار جدیدی از بازار کار داشتند. هم‌اکنون بسیاری از مشاغل دیگر طالب ندارد و دولت وظیفه دارد با توجه به انتظارات جدید، بازار کار کشور را متحول کند. بازار کار تنها تحت تأثیر عوامل اقتصادی نیست، بلکه عوامل اجتماعی نیز بر بازار کار تأثیر دارد. ویژگی این دوران بر پیچیدگی بازار کار تأثیر گذاشته است. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی تأکید کرد برای اینکه در پایان برنامه ششم توسعه بتوانیم سالانه نرخ بی‌کاری را ۰.۸ درصد کاهش دهیم نیاز به نگرش جدید در بازار کار کشور احساس می‌شود. ربیعی افزود: به‌لحاظ اهمیت بحث اشتغال و همچنین شرایطی که در سال جاری و سال‌های بعد در حوزه اشتغال با آن مواجه هستیم، برای پاسخ به اشتغال جوانان نیازمند طرح‌های مکمل در کنار توجه و تمرکز بر رشد اقتصادی هستیم.

به گفته رئیس کارگروه اشتغال ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، اشتغال علاوه بر تمرکز بر سیاست‌های مالی، تولید، سرمایه‌گذاری، سیاست‌های پشتیبانی و سیاست‌های فقرزدایی، نیازمند طرح‌ها و سیاست‌های مکمل نیز است؛ چراکه امروز هم سیاست‌های کلان اقتصادی و هم سیاست‌های اجتماعی متأثر از پدیده اشتغال هستند.

رئیس خانه معدن ایران در گفت‌وگو با «شرق» از هشدار رسمی درباره کل معادن زغال‌سنگ خبر داد

معادن بزرگ در قبضه شبه‌دولتی‌ها

۲۵ درصد کل تولید کشور در حوزه معادن در اختیار شبه‌دولتی‌هاست

شرق: ماجرای معدن زغال‌سنگ زمستان‌یورت، چنان سهمگین بود که همه را متأثر کرد. همه از مسئولان ماجرا را می‌پرسند. می‌خواهند بدانند مقصر کیست که چنین شده؟ برخی از دلواپسان هم دم انتخابات ماجرای انفجار این معدن را به دولت منتسب کردند. اما واقعا چه کسی مسئول ماجراست؟ این پرسش را با محمدرضا بهرامن، رئیس خانه معدن ایران، در میان گذاشتیم. او به «شرق» می‌گوید نمی‌توان دولت را مقصر ماجرا دانست زیرا اصولا ۹۵ تا ۹۷ درصد معادن کشور خصوصی هستند و این معدن هم متولی خصوصی دارد. هرچند اگر در سهام این معدن متمرکز شویم، خواهیم دید ۲۰ درصد سهام این معدن در دست صندوق مهر ایرانیان است که به گفته بهرامن، سه نفر از هفت نفر این سهام‌داران در هیئت‌مدیره این معدن حضور دارند. از او تقسیم‌بندی معادن کشور را هم جویا شدیم. می‌گوید از این ۹۷ درصد، حدود شش تا هفت درصد دست خصولتی‌هاست که البته معادن بزرگ کشور را در اختیار دارند. به بیان دیگر، ۲۵ درصد از تولید معادن کشور با وجود این سهم اندک، از معادن خصولتی‌ها به دست می‌آید.

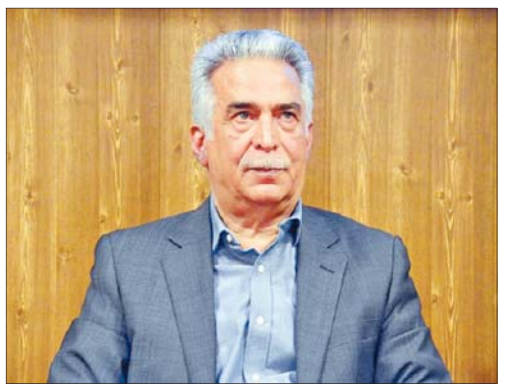

نقش دولت در حوزه معادن چگونه است و وقتی این معادن واگذار می‌شود، وظایف دولت چیست؟

بحث مهم این است که فعالیت معدنی معمولا به چند صورت انجام می‌شود. اینکه متقاضی در مراحل اولیه اکتشاف خودش کارهای اکتشافی را انجام می‌دهد؛ یعنی یک محدوده را پیدا کرده و به نام خودش ثبت می‌کند. بعد از پایان مراحل اکتشاف و گرفتن گواهی کشف درخواست پروانه بهره‌برداری می‌کند و وقتی پروانه را گرفت، برای مدت محدودی طبق طرحی که ارائه می‌دهد، معدن در اختیار خودش است.

این پروسه چه مدت است؟

بستگی به نوع و میزان ذخیره و طرحی که ارائه می‌دهند، دارد که مدت بهره‌برداری بر پایه آن انتخاب می‌شود. فرض کنیم اگر میزان ذخیره بالا باشد، می‌تواند تا ۲۵ سال پروانه بهره‌برداری بگیرند. اگر ذخیره پایین باشد، می‌تواند پنج‌ساله باشد؛ حتی پروانه‌های سه‌ساله و ۱۰ساله داریم.

درباره زغال‌سنگ چطور؟

زغال‌سنگ یکی از مواردی است که معمولا چون استخراج آنها راحت نیست و ذخایر معدنی‌شان به صورت رگه‌ای است و میزان شناختی که روی ذخایر معدنی بر پایه اکتشافاتی که انجام داده‌اند، مشخص شده، براساس‌آن مدت پروانه بهره‌برداری مشخص می‌شود. نمونه‌اش همین معدنی که همین اتفاق ناگوار در آن پیش آمد، مدت پروانه‌اش ۲۰ساله بود که از سال ۸۲ واگذار شده بود. وقتی معدن واگذار شد، طبق قانون در اختیار بهره‌برداران قرار می‌گیرد. بهره‌برداران باید براساس قانونی که مشخص شده و طرحی که ارائه داده‌اند، به بهره‌برداری ادامه دهند. دولت هم براساس میزان پروانه بهره‌برداری که سالانه مشخص شده که اصطلاحا ظرفیت اسمی می‌نامیم، حقوق دولتی تعیین می‌کند؛ اما نقشی که دولت دراین‌باره دارد، نظارت و کنترل‌های لازم در مسائل ایمنی است. اگر کسی تخلف کند، دراین‌باره اخطارهای لازم را خواهد گرفت. در اینجا واسطه‌ای به نام نظام مهندسی ایجاد شده که با مسئولان فنی که در معادن به طور مستمر و دائم حضور دارند، در ارتباط است و براساس آن گزارش‌های لازم را به طور مستمر در اختیار سازمان‌های مربوطه در استان‌های مربوطه ارائه می‌دهد و براساس‌این اگر تخلفی به‌هردلیل پیش بیاید و مغایر با اصول فنی باشد، قطعا اخطار خواهند گرفت. اگر تجهیزات و امکانات براساس استانداردها نباشد، ناظر فنی گزارش می‌کند و اخطار می‌دهند.

با این اوصاف چند وزارتخانه درگیر مسائل معدن است. کار، راه و ساختمان و وزارت صنعت؟

مسائل و موارد ایمنی می‌تواند جزء مسئولیت‌های وزارت کار باشد؛ یعنی رعایت اصول ایمنی یکی از مسائل و مبانی‌ای است که در مسئولیت وزارت کار قرار می‌گیرد. این یکی از مواردی است که همیشه وزارت کار می‌تواند کنترل لازم را در این زمینه داشته و ناظرانی را داشته باشد که دراین‌باره گزارش‌هایی تهیه و ارائه دهند. نظام مهندسی به‌عنوان زیرمجموعه وزارت راه و ساختمان، مسئولیت خاص خودش را دارد و مبانی و نظارت‌هایی دارد؛ مثلا اگر از نظر بهره‌برداری برداشت‌های نامناسب داشته باشیم و مشکلاتی ایجاد شود، حتما نظام مهندسی گزارش‌های لازم را به سازمان مربوطه می‌دهد و سازمان مربوطه باید ضرب‌الاجل اخطار را به بهره‌بردار مدنظر بدهد. پروانه بهره‌برداری هم برعهده وزارت صنعت و معدن است؛ اما فراموش نکنیم مسائلی هست که به صورت اختصاصی وزارت صنعت و معدن یا متولی بخش معدن، دنبال می‌کند. مواردی درباره مواد معدنی یا بحران‌های مالی یا بحران‌هایی که درباره رکود پیش بیاید. مسائلی که مصرف مواد تولیدات معدنی به حداقل برسد و نتوانند موادشان را حمل کنند. آنگاه وزارت صنعت و معدن تصمیماتی می‌گیرد که براساس‌آن با وجود اینکه طرح بهره‌برداری ارائه شده باشد، برای دوره کوتاهی تغییراتی ایجاد می‌شود. فرض کنید درباره زغال‌سنگ به دلیل اینکه قیمت تمام‌شده زغال‌سنگ در معادن زیرزمینی ما تقریبا بالا بود و مصرف خاص عمدتا در کارخانجات خاص دارد، آنها برای مدتی نمی‌توانستند بازارهای دیگری داشته باشند، براساس‌این در شورای‌عالی معادن تصمیم گرفته شد، حقوق دولتی که مربوط به معادن زغال‌سنگ است، در حداقل بماند و هیچ تغییراتی داده نشود تا بتوانند به فعالیت‌هایشان ادامه دهند و مشکلات کارگری برایشان به حداقل برسد. در معادن دیگر خیلی این مورد را نداشتیم؛ چون بازار مصرفشان محدود بود و قیمت تمام‌شده‌شان نسبت به عرضه‌ای که می‌کردند، خیلی بالا نبود و برای اینکه از رقابت خارج نشوند، شورا با تغییراتی که داشت برای حقوق دولتی موافقت نکرد و قاعدتا متولی هم همین را اعلام کرد. یکی از فاکتورهایی که استثنائا در بخش زغال‌سنگ داشتیم، تسهیلاتی بود که برای فعالان زغال‌سنگ در کشور ایجاد کردند؛ یعنی از طریق صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی، تسهیلاتی را به این بخش برای تجهیز و نوسازی ماشین‌آلات می‌دادند. خصوصا در بخش‌های نوسازی تجهیزات ایمنی تسهیلاتی را با حداقل بهره در اختیارشان قرار می‌دادند. دولت هم حتی موظف شد که بخشی از تجهیزات ایمنی را برای این واحدها از طریق ایمیدرو (سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران) تأمین و عرضه کند و این سیاست‌ها علاوه بر سیاست‌های جاری به صورت اختصاصی گرفته شد؛ چون دولت خودش را موظف کرد این کمک را انجام دهد.

به طور مشخص آیا درباره ماجرای معدن آزادشهر، دولت مقصر بود یا خیر؟

نباید بگوییم دولت مقصر بود؛ چون این معنا یک‌جانبه است. در حاشیه فعالیت‌های اقتصادی نمی‌توانیم بگوییم دولت مقصر است. نباید دنبال مقصر به این صورت باشیم؛ بلکه باید دنبال این باشیم که چه عواملی باعث این مشکل شده‌اند. اگر بگوییم دولت مقصر است، شاید به انحراف کشیده شویم. وظیفه دولت استخراج نبوده. استخراج وظیفه ما و همه بهره‌برداران است؛ ولی ما ممکن است با مشکلاتی مثل آموزش و... روبه‌رو باشیم.

این موارد برعهده چه کسی است؟

آموزش به‌طور نسبی باید به‌روز باشد. نقش دولت می‌تواند در آموزش‌های لازم و اولیه باشد و دراین‌باره دخالت کند. نظام مهندسی می‌تواند دراین‌باره نقش داشته باشد و برای همین است که امروز در معادن، ناظر می‌گذارند. حادثه اخیر معدن، حادثه‌ای نبود که دنبال مقصر برای آن باشیم. وقتی این اتفاق می‌افتد؛ ممکن است تمام مشکلات را هم‌زمان مطرح کنیم که ممکن است ما را از واقعیت دور کند.

ادامه در صفحه ۱۵

خبر

طیب‌نیا:

با پرداخت یارانه نمی‌توان اشتغال ایجاد کرد

● **ایسنا:** وزیر امور اقتصادی و دارایی با اشاره به صحبت‌های برخی کاندیداهای ریاست‌جمهوری درباره یارانه‌ها و ایجاد اشتغال گفت: پرداخت یارانه نمی‌تواند موجب اشتغال شود.علی طیب‌نیا در جلسه اقتصاد مقاومتی در شاهرود اظهار کرد: راهبرد اصلی دولت روحانی این است که از طریق اشتغال بیشتر بتوانیم زندگی شرافتمندانه را برای مردم مهیا کنیم.وی با دفاع از عملکرد دولت یازدهم در حوزه‌های اقتصادی، افزود: عملکرد دولت یازدهم در این بخش موفق و اثرگذار بوده است. این عضو کابینه با اشاره به طرح شعارهایی درباره ایجاد اشتغال‌های میلیونی در کشور تصریح کرد: اگر امکانات خود را بشناسیم، تحقق ۹۵۰ هزار شغل در سال دست‌یافتنی است.وی با اشاره به اینکه رشد اقتصادی ایران در ۳۸ سال گذشته حدود ۳.۲ درصد بوده، ادامه داد: در هشت‌ساله دولت‌های نهم و دهم نرخ رشد اقتصادی تنها دو درصد بوده؛ یعنی میزان رشد اقتصادی در این دو دوره از متوسط ۳۸ساله بعد از انقلاب بسیار کمتر بوده است. طیب‌نیا با اذعان به اینکه ایجاد اشتغال مولد باید به‌صورت جدی پیگیری و اجرائی شود، گفت: بی‌تردید پرداخت یارانه نمی‌تواند موجب اشتغال در کشور شود.طیب‌نیا با بیان اینکه در سال ۱۳۹۲ وقتی وعده تورم تک‌رقمی را دادم، برای بسیاری باورکردنی نبود، ادامه داد: دولت تدبیر و امید این وعده باورنکردنی را عملی کرد. وی با اشاره به برخی وعده‌های دولت یازدهم گفت: این دولت وعده تک‌رقمی‌کردن تورم و کنترل نوسانات نرخ ارز و افزایش هم‌زمان نرخ رشد اقتصادی را به مردم داد و گفت: دولت روحانی این وعده‌ها را داد و امروز به همه آنها عمل کرده است.این عضو کابینه با انتقاد از تضعیف دولتمردان و مدیران اجرائی کشور خاطرنشان کرد: بیان برخی عبارات در تضعیف مدیران و نظام اقتصادی و بانکی آن‌هم در محافل عمومی و تریبون‌های رسمی نه‌تنها کمکی به اقتصاد و پویایی آن نمی‌کند؛ بلکه سبب خواهد شد تا اعتماد دنیا نسبت به ما سلب شود.

ادامه از صفحه ۴

بخشی از ۴درصدی‌ها در شهرداری هستند

رئیس کل بانک مرکزی درباره اینکه آیا اقتصاد ایران توان اجرای وعده‌های انتخاباتی، آن‌هم از محل منابع بانک مرکزی را دارد می‌گوید: وعده‌هایی که در این دوره از انتخابات داده می‌شود، یک تفاوت بارز با گذشته دارد؛ در دوره قبل نخستین‌بار بود که نامزدها از این وعده‌ها می‌دادند، فرصتی ایجاد شد و ما دیدیم که اجرای این وعده‌ها با این کشور چه کرد و چه آثاری به وجود آورد. سال‌ها در آینده طول می‌کشد که آثار تخریب‌های کشور که به دلیل آن تصمیم‌ها و ندانم‌کاری‌ها ایجاد شد، جبران شود. امروز دیگر اقتصاد ایران این ظرفیت را ندارد که این تخریب بار دیگر با دامنه وسیع‌تر در اقتصاد رخ دهد. در ادامه، رئیس کل بانک مرکزی در پاسخ به پرسشی درباره مؤسسه کاسپین، می‌گوید: به‌هرحال هشت تعاونی غیرمجاز در حال فعالیت بودند که در دولت یازدهم تصمیم به تجمیع آنها در قالب یک مؤسسه و ساماندهی گرفته می‌شود که تحت عنوان کاسپین در سال ۱۳۹۴ مجوز فعالیت دریافت می‌کند.اما او می‌گوید: متأسفانه این روزها همه مشکلات این تعاونی‌ها را گردن کاسپین می‌اندازند، درحالی‌که کاسپین مؤسسه‌ای دارای مجوز بانک مرکزی است که هیچ مشکلی ندارد، چرا می‌گویید کاسپین؟ چون می‌خواهید آن را به مجوزی که بانک مرکزی اعطا کرده ربط دهید درحالی‌که این مؤسسه هیچ مشکلی ندارد و آنچه که اکنون اتفاق افتاده مربوط به سپرده‌گذاران تعاونی‌های آن از جمله فرشتگان است. باید از کسانی که مسئول اصلی فعالیت این تعاونی‌ها بوده و در نهایت کار آنها را به اینجا رسانده‌اند سؤال بپرسید وگرنه ما در بانک مرکزی تصمیم به تجمیع آنها گرفته تا بتوانیم ساماندهی‌شان کنیم. ما تعهدات کاسپین را برعهده گرفتیم و من آدم بی‌مسئولیتی نیستم که بخواهم از بار آن شانه خالی کنم، این در حالی است که در این مدت اقدامات لازم را انجام داده‌ایم تا منابع سپرده‌گذاران حیف نشود.سیف همچنین در مورد نقش قوه قضائیه دولت قبل که رئیسی، معاون‌اولی آن را برعهده داشت، در پاسخ به «شرق» می‌گوید: باید از قوه قضائیه بپرسید چرا چنین کرده، نه بانک مرکزی.رئیس‌کل بانک مرکزی با هشدار نسبت به بار مالی احتمالی مسکن کرامت نیز به «شرق» می‌گوید: مسکن مهر بار مالی فراوانی را بر دوش بانک مرکزی قرار داد. فقط برای مسکن مهر۴۵۰هزار میلیارد ریال (۴۵هزار میلیارد تومان) در آن زمان خط اعتباری از بانک مرکزی گرفته شده، بدون آنکه هیچ منبعی برای آن باشد و دقیقا به معنی چاپ اسکناس بود که معنی آن این است که در جیب ۸۰ میلیون نفر جمعیت ایران دست ببرید. این برداشت از جیب مردم برای ایجاد مسکن برای اقشار جامعه انجام شد، اما آنچه به‌جا مانده، این است که ۱۱۷هزار واحد آن اصلا متقاضی ندارد. بنابراین باید از طرح‌های این‌چنینی حذر کنیم، مگر آنکه کاندیداها برنامه دیگری داشته باشند که بار مالی برای بانک مرکزی نداشته باشد.او ادامه می‌دهد: با پیگیری‌هایی که از سوی حوزه نظارت بانک مرکزی و مراجع قضائی در جریان است، به‌زودی تکلیف تمامی تعاونی‌های زیرمجموعه کاسپین مشخص شده و تعیین‌تکلیف می‌شوند. رئیس کل بانک مرکزی همچنین بر این موضوع که تاکنون دوهزار و ۵۰۰ میلیارد تومان از دارایی‌های فرشتگان ارزیابی شده و در حال انتقال است، تأکید کرد از زمانی که این انتقال کامل شده و شروع به تعیین‌تکلیف سپرده‌گذاران می‌شود، آنگاه جزئی از مؤسسه کاسپین که بانک مرکزی مجوز آن را اعطا کرده محسوب خواهند شد.رئیس‌کل بانک مرکزی در ادامه به ایجاد تعادل در بازار ارز با وجود شوک‌های نفتی و شرایطی که بر بازار در انتهای دولت گذشته حاکم بود، به‌عنوان یکی از دستاوردهای بانک مرکزی فعلی اشاره می‌کند و می‌گوید: تلاش‌هایی سیاسی در داخل و خارج از کشور وجود دارد که می‌خواهد بازار ارز نوسان داشته باشد، اما موفق شدیم بر این نوسان فائق شویم.

ارتباط با روزنامه شرق
SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR